

REMISSYTTRANDE
2023-06-08
Dnr: 0103/23
Er referens: S2023/00990

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Remissyttrande över SOU 2023:9 Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade utredning för yttrande och önskar särskilt lyfta följande:

Brottsförebyggande åtgärder samt en enhetlig kontroll och handläggning

Utredningens samlade bedömning är att ett statligt huvudmannaskap, som i detta fall främst åläggs Försäkringskassan, förbättrar förutsättningarna för den administrativa kontrollen av exempelvis felaktiga utbetalningar. En mer samlad uppföljning och kontroll väntas försvåra misstänkt fusk med ersättningen, något som Brå välkomnar, både ur ett brottsförebyggande och brottsbekämpande perspektiv.

Brå finner det även positivt att förslagen beräknas medföra en mer enhetlig handläggning av ärendena och att utredningen föreslår att beslut fattas av en *särskilt utsedd beslutsfattare* istället för ansvarig handläggare, något som Brå ser som en positiv utveckling i arbetet mot olika former av otillåten påverkan och välfärds kriminalitet. Att utse en ansvarig myndighet, som väntas handlägga samtliga ärenden, kan också, som utredningen påpekar, medföra en bättre möjlighet att upptäcka systematiska brottsupplägg.

Utredningen nämner också att en av förslagets mer negativa konsekvenser är att avståndet mellan huvudman, assistansanvändaren och assistansanordnaren ökar. Den kunskap om de lokala utförarna samt kommunens medborgare som kommunerna idag besitter kommer att bli svår att upprätthålla och inhämta för en enda myndighet. Brå har tidigare identifierat brister i hur biståndsbedömarna efterfrågar, tolkar och förmedlar viktig information om oegentligheter från olika delar av verksamheten till de som arbetar med kontroll (Brå 2022:1). Brå vill därför särskilt understryka vikten av utredningens förslag om att förtydliga kommunernas fortsatta roll i kontrollsystemet, bland annat genom att reglera att kommunen ska anmäla ex kvalitetsbrister, felaktigheter och/eller välfärds kriminalitet till IVO samt Försäkringskassan. Även annan ärenderelevant information kan vara aktuell när en anmälan görs. Utredningen nämner även att hembesök vid handläggning (något en del kommuner gör idag) kan vara ett bra sätt att förebygga eventuella felaktiga beslut.

Brå förordar även en fördjupad brottsförebyggande risk- och konsekvensanalys av övergångsperioden av huvudmannaskapet från kommunerna till Försäkringskassan.

Brottsförebyggande rådet tillstyrker utredningens förslag.

Detta yttrande avges av generaldirektör Mattias Larsson efter föredragning av Maria von Bredow.

Mattias Larsson

Maria von Bredow